

FUNDACIÓ LITHICA-PEDRERES DE S'HOSTAL. Respostes Experiències educatives:

Descripció de l'experiència educativa (què, on, quan i com)

Fem una visita per les Pedreres de s'Hostal a grups de diferents edats, primària, secundària o adults amb una persona que els guia. El discurs s'adapta a cada tipus de grup fem una introducció sobre el lloc, el seu origen, el material, l'activitat que ha acollit i el que es fa ara.

Actualment els grups arriben a Lithica a través de programes com Salut Jove del Consell de Menorca; Viu la Cultura del Govern Balear; o per lliure.

El recorregut dura una hora aproximadament i comença a l'Espai del Trencador per veure les eines d'extracció manual, les estratègies d'extracció manual i mecànica, el paisatge creat i la construcció en marès. Tot en objectes recuperats, pedres i panells explicatius.

Durant el recorregut per les pedreres es combinen diferents àmbits:

- Les pedreres com a museu a l'aire lliure: llegim les marques, el comportament de les pedres, els espais creats, el llenguatge de les màquines...
- Els jardins mediterranis amb els quals s'ha recuperat l'espai de pedrera que abans era una escombrera, imitant els antics horts, i el circuit on posar atenció a l'ullastre, llentiscle, sivines, llampuga, camamil·la, plantes medicinals, de marina, les parres, figueres... que apareixen segons la història de les pedreres.
- El concepte i vivència de laberint a través del circuit i dels dos laberints.

Un segon taller és el de marès a la zona de l'Espai del Trencador amb. Grups reduïts de 8 alumnes (idealment) treballen una peça de marès petita per aprendre a buidar fent una pica, gravar o fer un relleu. Durant una / dues hores descobreixen les eines que s'utilitzen, les característiques del material i duen a terme una peça per endur-se'n a casa.

Motiu, inici de l'experiència. Problema plantejat

La Fundació Lithica té el compromís de difondre i protegir el patrimoni cultural de la pedra, en concret de l'ofici tradicional del trencador i del paredador. Després d'una etapa difícil de gestió i econòmica a Lithica, l'arribada de personal a l'entitat que fa possible aquesta divulgació és el punt d'inici de les propostes didàctiques.

Per altra banda es posa de manifest que: l'interès en Lithica dels centres i grups de visita es centra en el passeig i en el laberints; i que hi ha desconeixement sobre la tradició de la pedra (accions, elements, vocabulari...). De manera que estem apostant per la nostra identitat patrimonial i de difusió de cultura pròpia de l'illa. L'objectiu és donar a conèixer una manifestació tradicional, la qual es troba tant al paisatge urbà com al camp a través de l'experiència directa primer del passeig per Lithica, després per Menorca.

Valoració: aspectes positius. Aspectes per aprofundir, millorar, replantejar.

- El més positiu és veure com les explicacions desperten una nova mirada sobre el marès, el patrimoni i el que els rodeja per part dels més joves i visitants; i pels més grans es recupera una estimació que potser quedava en segon lloc. Identitat.
- Replantejar: la manera com arribar als públics, als centres, professorat. El problema detectat és la dificultat per incloure aquesta temàtica en els projectes de les aules i els continguts desconeguts a l'hora de la preparar la visita. A més la

proximitat del Centre de Recuperació d'animals del GOB dona lloc a una doble visita que cansa als alumnes, massa continguts per un sol dia.

- Millorar: diàleg per formar part dels projectes i currículum; personal específic per aquesta tasca. El transport dels grups fins Lithica tant de grups de Ciutadella com de la resta de l'illa, la seva presència és molt reduïda.
- Aprofundir: presència als circuits familiars privats.

Coneixement: si es coneix i valora pel públic, famílies, professorat, municipi. Aportació de les valoracions.

- Consideram que el projecte no és coneix en la seva dimensió, d'aquí la necessitat i obligació per part de Lithica de fer un programa de contactes amb els centres.
- El 2019 vam editar uns quaderns didàctics amb la col·laboració del Consell de Menorca que es van repartir per tots els centres, però quan ens demanen informació no tenen coneixement d'aquests recursos.
- Per altra banda els temes de patrimoni immaterial no formen part de les programacions i és difícil incorporar-los més enllà d'una sortida estrictament d'esbarjo. Lithica es percep com un gran pati on passar l'estona al laberint i berenar, més que com un espai patrimonial on descobrir el marès.
- Valoració: cal fer una feina de replantejament amb difusió, activitats i personal destinat des de Lithica.

Impacte social que té o podria tenir.

Tot i que sabem que hi ha aspectes importants per millorar, la feina de Lithica durant 30 anys dona el seu fruit perquè la catalogació de les pedreres com a BIE, la tasca de recuperació dels espais esculpits i la valoració dels paisatges de pedra creats per l'home s'han convertit en un element present en la cultura a l'illa.

Si el taller que proposam 'Les pedres parlen' fos més present entre els joves i infants, els coneixements durien a l'estimació, valoració i sentiment d'identitat.